

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA BABES-BOLYAI
1.2 Facultatea	ISTORIE SI FILOSOFIE
1.3 Departamentul	FILOSOFIE
1.4 Domeniul de studii	FILOSOFIE
1.5 Ciclu de studii	LICENTA
1.6 Programul de studiu / Calificarea	FILOSOFIE / FILOSOFIE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	FILOSOFIA MODERNITATII TAMPURII						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. dr. Ion Copoeru						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. dr. Ion Copoeru						
2.4 Anul de studiu	2	2.5 Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					28
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					70
3.8 Total ore pe semestru					56 fiz. / 154 conv.
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența la orele de curs nu este obligatorie. Prezentarea la examen nu este condiționată de număr minim de prezențe.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Activitatea la seminar este obligatorie. Seminarele pierdute se pot recupera.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date.</p> <p>C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste.</p> <p>C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice.</p> <p>C2.3 Problematizarea și operaționalizarea conceptelor cheie pentru soluționarea unor probleme filosofice de complexitate medie.</p> <p>C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale filosofiei.</p> <p>C4.2 Interpretarea și aprecierea creațiilor umane (cultural-artistice, științifice) prin aplicarea cunoștințelor filosofice de bază.</p> <p>C6.2 Identificarea, înțelegerea și respectarea valorilor, opiniilor, nevoilor, sentimentelor altor persoane sau culturi.</p>
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - capacitatea de a aplica, combina și transmite în mod corect și adecvat cunoștințele dobândite; - abilitatea de a comunica oral și în scris în limba română, utilizând corect terminologia și demersurile specifice Esteticii filosofice; - competențe în cercetarea documentară și utilizarea computerului în căutarea-găsirea de informații bibliografice în domeniul Esteticii, precum și în redactare de texte (scris academic).

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<p>Cursul este orientat, de o manieră generală, spre problematica filosofică a sec. XV-XVII. El se constituie într- o investigație deopotrivă de factură istorică și tematică. Tema în jurul căreia este organizată tematica este aceea a reconfigurării câmpului normativității la începuturile modernității.</p> <p>Acest curs își propune să ofere studentilor concepte, metode și modele de analiză specifice istoriei filosofiei moderne, așa cum se practică ea în acest moment. Pe de o parte, vor fi analizate conceptele cheie ale filosofiei moderne, pe de altă parte va fi urmărită filiația de idei și ca fi analizat contextul ideatic care a condus la elaborarea acestora. Un accent aparte va fi pus pe lectura, analiza și interpretarea textelor celor mai importante elaborate în perioada de care ne ocupăm, precum și pe formarea și consolidarea abilităților studenților de a elabora lucrări academice ce tratează tematica filosofică propusă.</p> <p>Seminarul întreprinde o incursiune în dezbaterile care au aprins spiritele în prima jumătate a modernității filosofice (sec. XV-XVII). Tezele și polemicile epocii sunt privite în raportul lor la evenimente marcante ale vremii: Reforma și Contra-Reforma, Știința Modernă, Descoperirile Geografice. Firul conducător este provocarea sceptică survenită în secolul al XV-lea odată cu redescoperirea textelor lui Sextus Empiricus, răspunsurile și utilizările pe care noii filosofi le dau vechilor unelte pyrrhoniene (îndoiala, epoché-ul, morala provizorie) Este astfel pusă în evidență diversitatea și incisivitatea instrumentelor spiritului critic modern.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> - utilizarea în mod adecvat a conceptelor majore din sfera Filosofiei modernității timpurii ; - înțelegerea specificului diferitelor discursuri asupra domeniului; - înțelegerea, compararea și chestionarea fundamentelor diferitelor sisteme filosofice din modernitatea timpurie; - formarea unei raportări conștiente, critice la pluralitatea și diferențele de valori politico-juridice manifeste în perioada modernității timpurii.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere. Geneza modernității – aspecte istorice și istoriografice	- curs - discuții pe baza unor exemple	
2. Geneza modernității: Revoluția științifică modernă și implicațiile ei	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
3. Geneza modernității: De la regimul medieval la statul modern	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
4. Suveranitatea, între pre-modern și modern	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
5. Individ și responsabilitate în zorii modernității	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
6. Geneza conceptului modern de guvernare. Machiavelli	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
7. Hobbes: omul artificial	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
8. Hobbes: suveranitate și stat	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
9. Hobbes: conceptul de lege	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
10. Geneza conceptului modern de toleranță. Locke	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
11. Geneza conceptului modern de libertate. Spinoza	- curs interactiv cu fundament de prelegere - discuții pe baza unor texte	
12. Constitutionalismul modern	- curs interactiv - discuții pe baza unor texte	
13. Metafizica și politica în modernitate	- curs interactiv - discuții pe baza unor texte	
14. Recapitulare și concluzii	- curs interactiv - dezbateri moderate de profesor	

Bibliografie

G.W.F. Hegel, Vorlesungen über die Geschichte der Philosophie, Berlin 1844, Verlag von Duncker und Humblodt
Aristoteles, Politik, Philipp Reclam Stuttgart, 1989.
Thomas von Aquin, Über die Herrschaft der Fürsten, Stuttgart, 1990.
Thomas Hobbes, Leviathan. Finanz.Buch-Verlag 2006
John Locke, Versuch über den menschlichen Verstand, Felix Meiner Verlag 1988
Niccolò Machiavelli, Der Fürst, Reclam 1965.
John Hobbes, Le Citoyen. Paris: Flammarion, 1982
Al. Koyre, „Galilei și Platon”, in: I. Pârvu, Istoria științei și reconstrucția ei conceptuală, ESE, București, 1981
Myriam Revault-d’Allonnes, Le Dépérissement de la politique. Paris: Flammarion, 1999.
Ralph Lerner, Muhsin Mahdi (edited by), Medieval Political Philosophy. Toronto: Collier-Macmillan Canada, 1963.
Jean-Louis Genard, La Grammaire de la responsabilité. Paris: Cerf, 1999.
Claude Lefort, Le Travail de l’oeuvre Machiavel. Paris: Gallimard, 1972 (1986).
Hobbes, Le Citoyen. Paris: Flammarion, 1982.
Tom Sorell (edited by), The Cambridge Companion to Hobbes. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.
Emanuel-Mihail Socaciu (volum coordonat de), Filosofia politică a lui Thomas Hobbes, Editura Polirom, Iași, 2001.

Charles Yves Zarka, Hobbes și gândirea politică modernă, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu-Lăpuș, 2005.
 Carl Schmitt, Le Léviathan dans la doctrine de l'état de Thomas Hobbes : Sens et échec d'un symbole politique. Paris: Seuil, 2002.
 Locke, Lettre sur la tolerance et autres textes. Paris: Flammarion, 1992.
 Jean-Fabien Spitz, La Liberté politique. Paris: PUF, 1995.
 Roger Scruton, Spinoza. București: Humanitas, 1986.
 Jean-Fabien Spitz, John Locke et les fondements de la liberté moderne. Paris, PUF, 2001.
 Jean-Fabien Spitz, Bodin et la souveraineté. Paris: PUF, 1998.
 J. Beaufret - Lecții de filosofie, vol. 1-2, Ed. Amarcord, Timișoara, 1999.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Evenimente inaugurale ale epocii moderne și raportul ș lor cu filosofia	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
2. Atitudinea vechiului scepticism (Sextus Empiricus) și îndoiala modernă (Descartes, Hume)	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
3. Reforma religioasă și filosofii	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
4. Studiu de caz: „Sfântul Duh nu este un sceptic” (Erasmus vs. Luther)	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
5. Noile descoperiri geografice și filosofia (Montaigne și Lumea Nouă)	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
6. Misionarism și filosofie (China lui Malbranche și Leibniz)	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
7. Problema adevărului religios la sceptici și libertini erudiți (Montaigne, Gassendi, La Mothe Le Vayer)	-seminar interactiv pe bază de discuții -comentariu text, dezbateră	
8. Respingerea religioasă a scepticismului (Pascal, Malebranche)	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	
9. Strategii savante: Bacon, Descartes...	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	
10. Disimulare și deziluzie (Gracián)	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	
11. Adevărul științelor împotriva pyrrhonienilor (Marine Mersenne, Herbert of Cherbury)	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	
12. Scepticismul ca instrument al științei noi (Descartes)	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	
13. Epoché – Descartes cititor al scepticilor	-comentariu text, dezbateră	
14. Descartes atacat cu armele pyrrhonienilor (Gassendi, Pascal)	-seminar interactiv pe bază de discuții / prezentări multimedia -comentariu text, dezbateră	

Bibliografie (pentru seminar) :

Ion Copoeru, Suport de curs (2018)

René Descartes, Discurs asupra metodei, trad. Cr. Totoescu, Editura științifică, 1967

Sextus Empiricus, Schițe pyrrhoniene, Cartea I, în Opere filosofice I, trad. Aram Frenkian, Editura Academiei, București, 1965, p. 20-61.

Erasmus, Elogiul nebuniei, trad. Șt. Bezdechi, Editura Științifică, București, 1959

Montaigne, Despre canibali, Eseuri, I, XXXI, trad. Mariela Seulescu, Editura Științifică, 1966, vol. 1, p. 209-221

Montaigne, Despre îngrădiri (Des coches), Eseuri III, VI, trad. Mariela Seulescu, Editura Științifică, 1966, vol. 2, p.

465-482

Montaigne, Apologia lui Raimond Sebond, Eseuri, II, XII, Mariela Seulescu, Editura Științifică, 1966, vol. 2, p. 7-179.
 Bacon, Noul Organon, Cartea I, trad. N. Petrescu și M. Florian, Editura Academiei RPR, 1957, p. 35-103.
 Descartes, Reguli de îndrumare a minții, trad. C. Noica, Humanitas, 2004
 Baltasar Gracián, Oracolul manual, în Cărțile omului desăvârșit, trad. Sorin Mărculescu, Humanitas, 1994, p. 239-349.
 Descartes, Meditații despre filosofia primă, I-IV, trad. C. Noica, Humanitas, 1994, p. 263-298.
 Descartes, Meditații despre filosofia primă, V-VI, trad. C. Noica, Humanitas, 1994, p. 298-319
 Descartes/Gassendi, Meditații despre filosofia primă al V-lea rând de întâmpinări și răspunsuri, p. 369-381.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Continutul cursului este compatibil cu conținutul cursurilor predate la nivel „undergraduate” în universități de prestigiu din Europa și SUA, precum și cu cerințele comunității profesionale

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- însușirea cunoștințelor predate la curs; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului cât și în timpul examinării finale	
	- asumarea unei cercetări documentare proprii în domeniul Filosofiei modernității timpurii; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice istoriei filosofiei (analiză de text, referat, disertație)	Examen oral la sfârșitul semestrului (sesiune)	66% din nota finală
10.5 Seminar/laborator	- însușirea cunoștințelor discutate la seminar; - capacitatea de a opera în mod corect și adecvat cu acestea	Evaluarea se va face atât pe parcursul semestrului - verificare orală - cât și în timpul examinării finale	
	- activitate seminar: participare la dezbateri, prezentare referat; - însușirea și aplicarea metodelor de cercetare și de redactare specifice filosofiei (analiză de text, referat, eseu academic)	Elaborarea unui referat și cel puțin o intervenție anunțată în cadrul seminarului	33% din nota finală

10.6 Standard minim de performanță

- Curs / Examen: Elaborarea unei lucrări scrise cu temă impusă sau la alegere, de complexitate medie, utilizând paradigme teoretice de bază ale istoriei filosofiei
- Seminar: Alegerea, planificarea și realizarea unor prezentări individuale orale și scrise la seminarii pe parcursul semestrului (dezbateri, analiză-comentariu de text, referat);

Plagiat se va considera orice lucrare care se constată a fi în proporție de cel puțin 30% copiată dintr-o altă sursă, iar utilizarea plagiatului va determina anularea evaluării. Orice contestație a notei obținute la examen va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face de față cu studenții în decurs de 2 zile de la data contestației.

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30.09.2018

Prof.dr. Ion Copoeru

Prof.dr. Ion Copoeru

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

01.10.2018

Prof.dr. Virgil Ciomoș